

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 26/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lasten päivähoidosta annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 13 päivänä marraskuuta 2012 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmis-
televasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen
eduskunnalle laiksi lasten päivähoidosta an-
netun lain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liitty-
viksi laeiksi (HE 159/2012 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti sivistysvalio-
kunta on antanut asiasta lausunnon
(SiVL 13/2012 vp), joka on otettu tämän mietin-
nön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- apulaisosastopäällikkö Reijo Väärälä ja neu-
votteleva virkamies Virpi Vuorinen, sosiaali-
ja terveysministeriö
- ylijohtaja Eeva-Riitta Pirhonen, opetus- ja
kulttuuriministeriö
- hallintojohtaja Matti Lahtinen, Opetushallitus
- tutkimusprofessori Markku Pekurinen ja ke-
hittämispäällikkö Päivi Lindberg, Terveiden
ja hyvinvoinnin laitos

- hallintojohtaja Ritva Kujala, Sosiaali- ja ter-
veysalan lupa- ja valvontavirasto
- ylitarkastaja Maritta Castrén, Etelä-Suomen
aluehallintovirasto
- kehittämisspäälikkö Marja Lahtinen ja erityis-
asiantuntija Anna-Maija Haliseva-Lahtinen,
Suomen Kuntaliitto
- apulaiskaupunginjohtaja Laura Rätty, Helsin-
gin kaupunki
- varhaiskasvatuksen johtaja Sole Askola-Veh-
viläinen, Vantaan kaupunki
- suunnittelija Marjo Katajisto, Julkisten ja hy-
vinvointialojen liitto JHL ry
- puheenjohtaja Anne Liimola, Lastentarhan-
opettajaliitto LTOL ry
- erityisasiantuntija Ritva Semi, Opetusalan
Ammattijärjestö OAJ
- johtaja Jussi Salo, Suomen lähi- ja perushoi-
tajaliitto SuPer ry
- erityisasiantuntija Marjo Varsa, Sosiaalialan
korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia
ry
- kehittämisspäälikkö Seija Junno, Pikassos Oy
- dosentti Matti Rimpelä.

Lisäksi Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviras-
to on antanut kirjallisen lausunnon.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lasten päi-
vähoidosta annettua lakia. Pääministeri Jyrki

Kataisen hallituksen ohjelman mukaisesti var-
haiskasvatuksen ja päivähoitopalvelujen lain-

säädännön valmistelu, hallinto ja ohjaus siirrettiin sosiaali- ja terveysministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriöön. Siirron jälkeen päivähoito lakkaisi olemasta sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalipalvelu. Päivähoitoon liittyvät tehtävät siirrettiin sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalta opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle. Poikkeuksena tästä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen tehtävät säilyisivät hallinnonalasiirrosta huolimatta ennallaan.

Siirto ei koskisi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa säännellyjä lasten päivähoidon vaihtoehtona myönnettäviä taloudellisia tukia. Tukia koskeva lainsäädännön valmistelu, hallinto ja ohjaus jäisivät edelleen sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle.

Esityksessä ei ehdoteta muutoksia päivähoito-oikeuteen tai kuntien päivähoitopalvelujen järjestämisvelvollisuuteen. Siirto toteutettaisiin siten, ettei päivähoitojärjestelmän toimivuudessa tapahtuisi laadullisia heikennyksiä eikä päivähoitopalvelujen asiakkaiden asemaan tulisi muutoksia. Päivähoitoon sovellettaisiin siirron jälkeenkin sosiaalihuollon lainsäädäntöä eräiltä osin.

Päivähoidon hallinnonalansiirtoa koskevat päivähoitolain ja siihen liittyvien muiden lakien muutokset on tarkoitettu väliaikaisiksi, kunnes laki varhaiskasvatuksesta säädetään.

Esitys liittyy valtion vuoden 2013 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Tehtävien siirto ja sen toteuttaminen

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että päivähoiton yleiseen suunnitteluun, ohjaukseen ja valvontaan kuuluvat tehtävät siirtyvät opetus- ja kulttuuriministeriöön. Esitys perustuu pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelmaan. Varhaiskasvatuksen suunnittelu-, ohjaus- ja valvontatehtävät jakautuvat näin kahteen ministeriöön, koska lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuet ehdotetaan edelleen jätettäväksi sosiaali- ja terveysministeriön ohjaukseen, kuten hallitusneuvotteluissa on sovittu. Lakiehdotus päivähoitolain muuttamisesta velvoittaa STM:n ja OKM:n yhteistyöhön niin päivähoidon kuin koti- ja yksityisen hoidon lainsäädäntöä valmisteltaessa. Valiokunta pitää yhteistyön toteutumisesta välttämättömänä, koska muutokset pienten lasten hoitojärjestelmän yhdellä osa-alueella voivat aiheuttaa merkittäviäkin palvelutarpeen muutoksia toisella osa-alueella.

Hallitusohjelman mukaan vaalikaudella säädetään laki varhaiskasvatuksesta. Tavoitteena on

antaa lakiehdotus eduskunnalle vuoden 2014 keväätuntokaudella. Varhaiskasvatustalain valmistelu alkaa opetus- ja kulttuuriministeriössä välittömästi nyt esitetyn toimivallan siirron tultua voimaan.

Lakiehdotuksissa esitetyt muutokset on valmisteltu siitä lähtökohdasta, että kyse on välivaiheen ratkaisusta ennen kuin varhaiskasvatustalain valmistelun yhteydessä myös päivähoiton hallinto- ja kehittämistehtävät järjestetään pysyvämmiin. Valiokunta puoltaa tehtävien siirron toteuttamista ja lakiehdotusten hyväksymistä jäljempänä esitetyin huomautuksin.

Viranomaisten tehtävät

Sosiaali- ja terveysministeriön alaiset virastot, Terveysten- ja hyvinvoinnin laitos THL sekä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira jatkavat toistaiseksi nykyisiä tehtäviään. THL:llä säilyisivät päivähoitoon liittyvät asiantuntijatehtävät, tilastointi, kehittäminen ja tutkimus nykyisessä laajuudessaan. THL on tähän saakka vastannut varhaiskasvatuksen sisällön ja laadun kehittämisen koordinaatiosta,

muun muassa varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden laadinnasta ja jalkauttamisen kunnatuesta, sekä erinäisistä muista kansallisista ja kansainvälisistä tehtävistä.

Lakiehdotuksen mukaan THL toimii päivähoidon asiantuntijatehtäviä hoitaessaan tarvittaessa yhteistyössä Opetushallituksen kanssa. Opetushallitukselle kuuluu jo nykyisin varhaiskasvatuksen alueelta esiopetukseen sekä aamu- ja iltapäivätoimintaan liittyvät norminanto-, kehittämis- ja asiantuntijatehtävät. Valiokunta pitää yhteistyötä erittäin tärkeänä, mutta toteaa samalla, että yhteistyön osalta kyse on vain nykytilanteen kirjaamisesta lakiin eikä se sinänsä tuo uutta viranomaisten tehtäviin tai keskinäisiin vastuisiin. Kuitenkin hallinnonsiirtoon liittyvän resurssipäätöksen mukaisesti THL:ssä olevat varhaiskasvatuksen kehittämistyössä tarvittavat henkilöresurssit siirretään opetus- ja kulttuuriministeriöön. Valiokunta ilmaisee huolensa siitä, miten THL tässä välivaiheessa kykenee suoriutumaan varhaiskasvatukseen liittyvistä tehtävistään.

Valviran ja aluehallintovirastojen ohjaus- ja valvontatehtävät ehdotetaan kirjattaviksi päivähoitolakiin nykyisen laajuusina. Aluehallintoviraston toimivaltuudet opetushallinnon toimintojen ohjaus- ja valvontatehtävissä ovat suppeammat kuin sosiaalipalveluiden osalta. Toimivaltuuksien säilyminen ennallaan on valiokunnan näkemyksen mukaan perusteltua, koska olennaista on turvata valvonnan jatkuvuus, jottei syntyisi riskiä toiminnan laadullisesta heikkene- misestä.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että vaikka aluehallintovirastoissa sosiaali- ja opetuspalvelut ovat samalla vastuualueella ja samoissa tulosityksiköissä, ruotsinkielisellä opetustoimella on yksi palveluyksikkö, jonka toimialueeseen kuuluu koko maa. Yksikkö toimii Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa sen vastuualueista erillisenä yksikkönä. Palveluyksikön tehtävänä on hoitaa aluehallintovirastojen toimialaan kuuluvat ruotsinkielisen opetustoimen, niin esiopetuksen, perusopetuksen kuin toisen asteen opetuksenkin tehtävät. Ruotsinkieliset päivähoitopalvelut sen sijaan

hoidetaan hajautetusti kaikissa aluehallintovirastoissa. Valiokunta pitää tärkeänä, että ruotsinkielisten päivähoitopalveluiden aluetason hallintotehtävien keskittäminen edellä mainittuun erityisyksikköön selvitetään erikseen jatkovalmistelussa.

Asiantuntijakuulemisessa ovat monet tahot esittäneet vakavan huolen päivähoidon ohjausjärjestelmän monimutkaistumisesta sekä kehittämistyön heikentymisestä. Valiokunta korostaa, että nyt esitettävä malli koskee lyhytaikaista välivaihetta ja eri viranomaisten tehtäviä tullaan arvioimaan varhaiskasvatuslain valmistelussa osana uudistuksen kokonaisuutta. Samalla arvioidaan kotihoiton tuen ja yksityisen hoidon tuen suunnittelu-, ohjaus- ja valvontatehtävien siirtämistä opetus- ja kulttuuriministeriöön. Olennaisena osana tehtävien siirtoa tulee arvioida opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen resurssitarpeet ja turvata ne riittävästi.

Kehittämistyön turvaaminen

Valiokunta toteaa, että hallinnon järjestely esitellyllä tavalla jättää päivähoidon kehittämistyön rakenteet hyvin ohueksi. Hallituksen esityksen mukaan sosiaalialan osaamiskeskusten lakisääteisiin tehtäviin ei siirron jälkeen enää kuuluisi päivähoidon kehittäminen, koska päivähoito ei enää ole sosiaalialaa ja osaamiskeskusten lakisäätteiset tehtävät rajautuvat sosiaalialan kehittämistoimintaan.

Sosiaalialan osaamiskeskusten toiminnassa voisi esityksen perustelujen mukaan kuitenkin jatkossa olla myös päivähoitoon liittyviä tai päivähoidossa toteutettavia kehittämishankkeita silloin, kun ne liittyvät lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja terveystieteiden tavoitteiden edistämiseen, mutta niiden lakisääteinen velvollisuus päivähoidon alueelliseen kehittämiseen lakkaisi siirron myötä. Päivähoito lasten tärkeänä kehitysympäristönä voi olla osana sosiaalialan osaamiskeskuksen kehittämistoimintaa silloin, kun toiminnan tai hankkeen lähtökohta toteuttaa sosiaalihuollon tavoitteita. Vastaavasti esimerkiksi Kaste-hankkeisiin osallistuu kouluja. Myös päivähoidon yksiköt voivat edelleen

olla Kaste-hankkeiden toimintaympäristöinä. Päivähoidon hallinnonsiirto ei esityksen perustelujen mukaan edellytä muutoksia sosiaalialan osaamiskeskuksista annettuun lakiin.

Valiokunta katsoo kuitenkin, että päivähoitoon liittyvät kehittämistehtävät tulisi lisätä osaamiskeskuksista annettuun lakiin, koska päivähoidon lakatessa olemasta sosiaalipalvelua ei kehittäminen itsestäänselvästi enää kuulu osaamiskeskuksille. Säännös osaamiskeskusten roolista päivähoitoon liittyvässä kehittämissä on perustelluinta sisällyttää osaamiskeskustoiminnasta annettuun lakiin ottaen huomioon viireillä oleva sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneuudistus, jossa tullaan ottamaan kantaa kehittämistyön rakenteisiin. Tarkoituksena on, että hallinnonalan siirto ei päättäisi sitä työtä, jota osaamiskeskuksella ovat tähän mennessä tehneet päivähoidon ja varhaiskasvatuksen kehittämiseksi osana lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämistä ja palvelujen kehittämistä.

Päivähoito osana muita palveluita

Päivähoidon siirtäminen opetus- ja kulttuuriministeriöön tukee niin lapsen, perheiden kuin hallinnonkin näkökulmasta eheän varhaiskasvatuksen kokonaisuuden muodostumista, jolloin päivähoitopalvelujen, esiopetuksen, perusopetuksen ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan laadukasta jatkumoa ohjataan ja kehitetään kokonaisvaltaisesti. Kuten sivistysvaliokunta lausunnossaan toteaa, päivähoidon siirto osaksi kasvatus- ja koulutusjärjestelmää tukee lasten yhtenäisen, sujuvan opinpolun kehittämistä varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta perusopetukseen. Sosiaali- ja terveysvaliokunta yhtyy myös sivistysvaliokunnan toteamukseen, että varhaiskasvatus luo merkittävän perustan lapsen oppimiselle ja että jo tässä vaiheessa tunnistettavat oppimisen ongelmat ovat tärkeitä syrjäytymiskehityksen ehkäisemisessä.

Paikallistasolla jo kaksi kolmasosa kunnista on siirtänyt päivähoidon hallinnollisesti opetus-toimen yhteyteen. Kuntien näkökulmasta päivähoidon aseman muutos valtionhallinnossa selkeyttää hallintoa kuntien ja valtion välillä ja yh-

tenäistää varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmää. Lapsiperheiden kannalta valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että hallinnonalan siirrosta ei aiheudu muutoksia päivähoitopalvelujen asiakkaille eikä heikennyksiä palveluiden laatuun.

Kuten esityksen perusteluissa tuodaan esiin, suomalaisen päivähoitojärjestelmän vahvuus on ollut sen tarjoama mahdollisuus tasoittaa lasten elinolosuhteista seuraavia eroja ja tarjota kaikille lapsille yhtäläiset mahdollisuudet kehittyä omien edellytystensä mukaisesti. Päivähoito on tärkeä lapsiperheiden palvelu, jolla voidaan merkittävästi vaikuttaa lasten ja perheiden hyvinvointiin, mahdollistaa vanhempien osallistuminen työelämään sekä edistää sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista. Päivähoidolla on näin perhe-, sosiaali-, koulutus- työvoima- ja tasa-arvopoliittisia tehtäviä.

Valiokunta pitää tärkeänä, että päivähoito nähdään jatkossakin osana edellä kuvattua laajempaa yhteiskuntapoliittista kokonaisuutta varhaiskasvatusjärjestelmää kehitettäessä. Lastenhoidon palveluja on edelleen kehitettävä lapsen ja perheiden tarpeet huomioiden, perheiden valinnanmahdollisuuksia kaventamatta. Kuntatasolla opetustoimen kiinteä yhteistyö sosiaali- ja terveystoimen kanssa on välttämätöntä. Yhteistyötä tulee edelleen kehittää erityisesti neuvolatoiminnan, lastensuojelun ja perhettä tukevien palveluiden välillä. Vaikka varhaiskasvatus on perusteltua liittää opetuksen ja koulutuksen yhteyteen, tulee varhaiskasvatus kytkeä myös lapsiperheiden palvelujen kokonaisuuteen.

Yksityiskohtaiset perustelut

7. Laki sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

2 §. Osaamiskeskuksen tehtävät. Valiokunta ehdottaa, että pykälään lisätään uusi 3 momentti, jonka mukaan lasten päivähoitoa ja varhaiskasvatusta voitaisiin kehittää päivähoidon siirron jälkeenkin osana sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua toimintaa silloin, kun päivähoito/varhaiskasvatus kytkeytyisi lasten, nuorten ja perheiden sosiaa-

li- ja terveystieteiden tavoitteiden edistämiseen. Siten osaamiskeskukset voisivat jatkaa hallinnonalan siirron jälkeenkin toimintaa päivähoito- ja varhaiskasvatuksen kehittämiseksi osana lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämistä tai palveluja. Sääntelyn muutoksella turvattaisiin päivähoito- ja varhaiskasvatuksen ja sosiaalialan yhteistyötä asiantuntemuksen kehittämisessä.

Tarkoituksena on, että hallinnonalan siirto ei päättäisi sitä työtä, jota osaamiskeskukset ovat tähän mennessä tehneet päivähoito- ja varhaiskasvatuksen kehittämiseksi osana lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämistä ja palvelujen kehittämistä. Sääntelyllä ei ole tarkoitet-

tu laajennettavan nykyistä toimintaa eikä velvoitetun osaamiskeskusta kehittämään toimintaansa opetus- ja kulttuuriministeriön puolelle siirtyvän päivähoito- tai varhaiskasvatuksen kehittämisessä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että 1.—6. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina ja

että hyväksytään uusi 7. lakiehdotus (Valiokunnan uusi lakiehdotus).

Valiokunnan uusi lakiehdotus

7.

Laki

sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain (1230/2001) 2 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Osaamiskeskuksen tehtävät

— — — — —
Sosiaalialan osaamiskeskukset osallistuvat lasten päivähoito- ja varhaiskasvatuksen kehittä-

miseen osana 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviään, kun toiminnassa on kyse lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämisestä tai palvelujen kehittämisestä.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

StVM 26/2012 vp — HE 159/2012 vp

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2012

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Juha Rehula /kesk	Lasse Männistö /kok
vpj.	Anneli Kiljunen /sd	Hanna Mäntylä /ps
jäs.	Outi Alanko-Kahiluoto /vihr	Annika Saarikko /kesk
	Sanni Grahn-Laasonen /kok	Hanna Tainio /sd
	Arja Juvonen /ps	Lenita Toivakka /kok
	Laila Koskela /ps	Ulla-Maj Wideroos /r
	Merja Kuusisto /sd	Erkki Virtanen /vas
	Sanna Lauslahti /kok	vjäs. Pia Kauma /kok.
	Merja Mäkisalo-Ropponen /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.

VASTALAUSE

Perustelut

Hallituksen esityksen tavoitteeksi on kirjattu varhaiskasvatuksen ja päivähoitopalvelujen lainsäädännön valmistelun, hallinnon ja ohjauksen siirtäminen sosiaali- ja terveysministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriöön. Keskusta kannattaa pitkään valmistellun esityksen toteuttamista ja siirtoa sinällään. Hallituksen esitys on kuitenkin keskustan mielestä kokonaisnäkemyseltään puutteellinen. Näkemys sai tukea useissa sosiaali- ja terveysvaliokunnan asiantuntijalausunnoissa sekä sivistysvaliokunnan hallituksen esitystä koskeneessa mietinnössä.

Keskustan mielestä lapsen varhaiskasvatus on kokonaisuus, johon kuuluu myös kotona tapahtuva hoito- ja hoivatyö. Sitä tuetaan sosiaaliturvajärjestelmässämme perheille myönnettävällä kotihoidon tuella, yksityisen hoidon tuella ja osittaisella hoitorahalla. Keskustan näkemysten mukaan kotona tapahtuva hoito on keskeinen osa varhaiskasvatusta ja sinällään suoraan rinnastettavissa päivähoitoon.

Keskusta ei pidä hyväksyttävänä sitä, että uudistuksen myötä varhaiskasvatuksen piiriin kuuluva päivähoito ja edellä mainitut perheille kohdistuvat tulonsiirtoetuudet erotetaan toisistaan. Perheiden palveluiden kokonaisuus rikkoo siirron myötä. Keskusta esittää, että lapsi- ja perhepolitiikan kokonaiskuvan vahvistamiseksi varhaiskasvatusta käsitellään kokonaisuutena ja laajasti ymmärrettyinä. Tämä edellyttää, että valtionhallinnossa sitä käsitellään yhdessä ministeriössä.

Keskusta korostaa käsitteellisesti päivähoiton ja varhaiskasvatuksen eroa. Päivähoidon ytimenä on lapsen hoitaminen silloin, kun vanhemmat työn tai muun yhteiskunnallisesti hyväksyttävän syyn takia eivät voi hoitaa lastaan. Varhaiskasvatuksen ytimenä on lapsen hyvän kehityksen tukeminen yhteistyössä perheen kanssa. Varhaiskasvatus on siis kasvatuskumppanuudessa vanhempien rinnalla kulkemista. Se

toteutuu pääosin päivähoitona, mutta myös monella muulla tavalla.

Hallituksen esityksessä jää kokonaan sivuun varhaiskasvatuksen suhde neuvolatyöhön. Useissa kunnissa on jo yhdistetty neuvolan, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen hallinto perhepalvelujen kokonaisuudeksi. Tavoitteena on neuvolatyön yhdistäminen varhaiskasvatukseen. Tämä kehitys näyttää yhtä välttämättömältä kuin varhaiskasvatuksen yhdistäminen perusopetukseen.

Hallinnonalasiirron lainvalmisteluvaiheessa epäselväksi jäänyt kokonaisnäkemys ja kiire uudistamisessa johtavat siirtymävaiheeseen, jossa valtionhallinto tulee varhaiskasvatuksen kannalta pitkään olemaan entistäkin heikompi kehittäjä, ohjaaja ja valvoja. Hallinnonalasiirron yhteydessä ei ole huomioitu riittäviä resurssipanostuksia opetus- ja kulttuuriministeriöön. Keskusta pitää valitettavana, että muutosta ei kyetä onnistuneesti toteuttamaan niukenevilla resursseilla. Perheiden palvelut ja tuki eivät saa hallinnonalasiirron mukana heiketä.

Siirtymävaiheessa erityisen heikossa asemassa on varhaiskasvatuksen tutkimus- ja kehittäminen, joka jo aikaisemminkin on ollut hajanaista ja vaatimattomasti resursoitua. Uhkana on, että kehitystyö jää unholaan useiksi vuosiksi siihen asti, kunnes hallinnonalan kokonaisuus selkiytyy. Keskusta edellyttää, että varhaiskasvatuksen kokonaisuuden kehittämistä seurataan siirron jälkeen erityisen tarkasti.

Lapsi-, perhe- ja nuorisopolitiikan haasteelliset nivelkohdat ja kokonaisnäkemysten hahmottaminen olisi keskustan mukaan ratkaistavissa perheministeriön muodostamisella. Osana hallituksen ohjelmaan kuuluvaa valtion korkeimman hallinnon kokonaisuudistusta perheministeriön toteutuksen valmistelu olisi luonteva osa kokonaisuutta.

Keskusta edellyttää, että hallitus tuo eduskuntaan pikaisesti esityksensä uudeksi varhaiskasvatuslaiksi. Lakia ovat odottaneet alan ammatti-

laiset ja ennen muuta suomalaiset perheet jo pitkään. Nykyinen lainsäädäntö on auttamattomasti vanhentunut esimerkiksi työelämän muutosten tai moninaistuneen perhekäsityksen vuoksi. Varhaiskasvatuksen alalla on myös runsaasti näkökohtia, joihin kaivataan lainsäädännöllistä määrittelyä.

Keskusta katsoo, että hallituksen tulisi valmistella varhaiskasvatuksen lain uudistamista ennakkoluulottomasti myös muiden maiden toteuttamismalleja vertaillen. Osana lainvalmistelua joudutaan myös väistämättä pohtimaan taloudellisia reunaehtoja. Keskusta pitää välttämättömänä, että siitä huolimatta lainvalmistelun keskiössä on lapsen etu ja tarpeet.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hyväksytään kaksi lausumaa.

Vastalauseen lausumaehdotukset

1. *Eduskunta edellyttää, että hallitus turvaa varhaiskasvatuksen laaja-alaisen kokonaisuuden ja viivytyksettä valmistelee esityksen kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen ja osittaisen hoitorahan hallinnon siirrosta opetus- ja kulttuuriministeriöön.*
2. *Turvatakseen lasten, nuorten ja perheiden laaja-alaisen hyvinvoinnin ja palveluketjun sujuvuuden eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy valmistelemaan osana valtionhallinnon uudistustyötä perheministeriön muodostamista siten, että perheministeriö aloittaisi toimintansa vaalikauden 2015 alussa.*

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2012

Juha Rehula /kesk
Annika Saarikko /kesk